

JEDLIŃSK

PRZYSUCHA

PRZTYK

WIENIAWA

WOLANÓW

ZAKRZEW

Prezydent Bronisław Komorowski
gościem Muzeum Gombrowicza we Wsoli

Konkurs LGD „Razem dla Radomki”
na najlepszą pracę licencjacką,
magisterską i doktorancką.

Dziecięca Akademia Tańca
w Zakrzewie

Rycerze Bogurodzicy w Taczowie

PROJEKTY ZREALIZOWANE
W RAMACH NABORU WNIOSKÓW
PRZEPROWADZONYCH PRZEZ LGD

V Spotkania z folklorem
im. Stanisława Stępnika
w Wieniawie

Teatr weselny Braci Tarnowskich
z Domaniowa

Po co nam “ten cały TRIZ”?

Wstęp

Drodzy Czytelnicy!

Przedstawiamy Państwu wakacyjny numer Biuletynu Lokalnej Grupy Działania „Razem dla Radomki”, na łamach którego chcieliśmy przekazać informację o projektach realizowanych na terenie gmin obszaru LGD, które otrzymały dofinansowanie w ramach naboru wniosków przeprowadzonych przez nasze Stowarzyszenie. W lipcowym wydaniu przedstawiamy również twórców teatru weselnego – Kapelę Braci Tarnowskich z Domaniowa, którzy są obecnie jednym z najbardziej cenionych zespołów ludowych w Polsce. Ponadto w numerze relacja z wizyty Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego w Muzeum Gombrowicza we Wsoli; zaproszenia na wydarzenia i imprezy lokalne, oraz informacje o konkursie na najlepsze prace licencjackie,

magisterskie i doktoranckie.

Życzymy przyjemnej lektury i zachęcamy do dzielenia się uwagami, spostrzeżeniami oraz informacjami na łamach Biuletynu.

Prezes Zarządu Stowarzyszenia
LGD „Razem dla Radomki”

Cezary Adam Nowek

Prezydent Bronisław Komorowski gościem Muzeum Gombrowicza we Wsoli

25 czerwca 2011 r. Prezydent RP Bronisław Komorowski odwiedził Muzeum Witolda Gombrowicza. Prezydent zwiedził wystawy Muzeum oraz wysłuchał informacji dotyczących ekspozycji i działalności placówki. Stwierdził, że Muzeum we Wsoli mogłoby stać się centrum wiedzy o Gombrowiczu. Zdaniem Pana Prezydenta ta instytucja ma przed sobą wielkie perspektywy.

Podczas wizyty we Wsoli Prezydentowi towarzyszyła minister zdrowia Ewa Kopacz oraz doradca prezydenta ds. kontaktów z partiami i środowiskami politycznymi, działacz opozycji w czasach PRL-u - Jan Lityński. Kierownik placówki Tomasz Tyczyński w rozmowie z dziennikarzami PAP wspominał, że Bronisław Komorowski był jednym z orędowników utworzenia w tym miejscu muzeum autora „Ferdydurke”.

Prezydent na zakończenie swojej wizyty zamiesił wpis w księdze gości brzmiący: „Zawsze cenilem Gombrowiczowską lekcję nowoczesnego patriotyzmu, który tworzą nie tylko krew i łyż, ale przede wszystkim uczciwa refleksja nad Polską i polskością, wolna od kompleksów i stereotypów, czasem krytyczna, a nawet bolesna. Z wielką satysfakcją widzę dobrą zmianę we Wsoli. Dobrą zmianę w kierunku zbudowania trwałego źródła wiedzy o Gombrowiczu”.

Arkadiusz Ostrowski
Stowarzyszenie LGD „Razem dla Radomki”

Wizyta Prezydenta Bronisława Komorowskiego w Muzeum Gombrowicza we Wsoli
fot. Muzeum Witolda Gombrowicza we Wsoli

Zapraszamy do udziału w KONKURSIE

Lokalna Grupa Działania „Razem dla Radomki” zaprasza do udziału w:

KONKURSIE NA FILMY PROMUJĄCE OBSZAR LGD JEDLIŃSK, PRZYSUCHA, PRZYTYK, WIENIAWA, WOLANÓW, ZAKRZEW

Przedmiotem konkursu jest ukazanie walorów przyrodniczych, historycznych, kulturowych obszaru gmin: Jedlińsk, Przysucha, Przytyk, Wieniawa, Wolanów, Zakrzew. Gatunek filmu dowolny: fabuła, animacja, dokument, film typowo – promocyjny. Ważne aby film obrazował w jak najmniej konwencjonalny sposób walory obszaru LGD. Można go nakręcić: kamerą cyfrową, aparatem fotograficznym, telefonem komórkowym. Mile widziane będą filmy animowane bądź z elementami animacji.

Prace konkursowe oceniane będą w 3 kategoriach wiekowych uczestników: do 13 roku życia, do 25 roku i powyżej 25 lat. Dla zwycięzców konkursu przewidziane są **ATRAKCYJNE NAGRODY RZECZOWE** (3 nagrody główne: laptopy oraz 50 nagród specjalnych odtwarzaczy MP4).

Zgłoszenie prac konkursowych do dnia 21 września 2011 roku (decyduje data dostarczenia pracy). Rozstrzygnięcie konkursu nastąpi do dnia 27 września 2011 r.

Zgłoszenie do udziału w konkursie następuje poprzez nadesłanie pracy konkursowej wraz z wypełnionym formularzem zgłoszeniowym. Prace należy nadsyłać na nośnikach CD - pocztą, lub dostarczyć osobiście na adres biura:

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania
„Razem dla Radomki”
Ul. Wernera 9/11
26-600 Radom
Tel. 48 38 58 996

Regulamin konkursu zamieszczone są na stronie
www.razemdlaradomki.pl/konkursfilmowy

JEDLIŃSK PRZYSUCHA PRZYTYK WIENIAWA WOLANÓW ZAKRZEW

ORGANIZATOR:
Lokalna Grupa Działania „Razem dla Radomki”
Ul. Wernera 9/11 26-600 Radom
www.razemdlaradomki.pl

PATRONI MEDIALNI:

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
Europa inwestująca w obszary wiejskie
Konkurs współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – LEADER
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Konkurs LGD „Razem dla Radomki” na: najlepszą pracę licencjacką, magisterską i doktorancką.

Zapraszamy do udziału w konkursie **na najlepszą pracę licencjacką, magisterską, doktorancką poświęconą tematyce gmin tworzących Lokalną Grupę Działania „Razem dla Radomki”: Jedlińsk, Przysucha, Przytyk, Wieniawa, Wolanów, Zakrzew.** Zakres tematyczny prac nakierunkowany jest na ukazanie historii tego obszaru, jego kultury, gospodarki a także na wskazanie rozwiązań innowacyjnych stosowanych w przedsiębiorstwach z terenu LGD.

Dla laureatów konkursu (trzech – po jednym w każdej kategorii) przewidziane są atrakcyjne nagrody rzeczowe o wartości:

- 1000,00 zł za najlepszą pracę licencjacką,
- 2000,00 zł za najlepszą pracę magisterską,
- 3000,00 zł za najlepszą pracę doktorancką.

W konkursie mogą wziąć udział prace które zostały

napisane w terminie od 1 czerwca 2011 r. Termin napywu zgłoszeń upływa 20 listopada 2012 roku.

Zgłoszenie do udziału w konkursie następuje poprzez nadanie pracy konkursowej wraz z wypełnionym formularzem zgłoszeniowym. Prace powinny zostać nadane w 1 egzemplarzu (wersja papierowa) oraz nagrane na nośniku elektronicznym na adres:

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Razem dla Radomki”

ul. Wernera 9/11
26-600 Radom
Tel. 48 38 58 996
www.razemdlaradomki.pl

Arkadiusz Ostrowski
Stowarzyszenie LGD „Razem dla Radomki”

Dziecięca Akademia Tańca w Zakrzewie

Dziecięca Akademia Tańca w Zakrzewie
fot. aut. Publiczna Szkoła Podstawowa w Zakrzewie

Uczniowie klasy III B z Publicznej Szkoły Podstawowej im. Jana Kochanowskiego w Zakrzewie, w miesiącach marzec – maj brali udział w projekcie Dziecięcej Akademii Teatralnej im. Karola Wojtyły, którego organizatorem był Instytut Papieża Jana Pawła II w Warszawie. Panie Monika Sławińska, Renata Nowak i Bożena Wilk uczestniczyły w szkoleniu „Teatr lalek – Jak go stworzyć”. Następnie przeprowadziły cykl warsztatów, na których dzieci pracowały z przedmiotem, nauczyły się jak wykonać kukiełkę oraz jak ją ożywić, opracowywały scenariusz, scenografię oraz dźwięk. W wyniku tych zajęć powstało przedstawienie kukiełkowe opowiadające o miejscowości Zakrzew i jej mieszkańcach pt. „Rodzynkowo”. Uczniowie zaprezentowali je podczas wielkiej gali finałowej w Warszawie w Stołecznym Centrum Edukacji Kulturalnej, która odbyła się 14 maja oraz przed społecznością Zakrzewa dnia 30 maja 2011 r. Rodzice, którzy współtworzyli scenariusz byli bardzo wzruszeni i nagrodzili dzieci niekończącymi się brawami.

Monika Sławińska, Bożena Wilk
Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Kochanowskiego w Zakrzewie

Rycerze Bogurodzicy w Taczowie

- czerwiec 2011 - FOTORELACJA

foto. LGD "Razem dla Radomki"

PROJEKTY ZREALIZOWANE W RAMACH NABORU WNIOSKÓW

PRZEPROWADZONYCH PRZEZ LGD „RAZEM DLA RADOMKI”

W naborach wniosków przeprowadzanych przez Stowarzyszenie Lokalną Grupę Działania „Razem dla Radomki” w ramach Osi 4 Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, dla działań: „Odnowa i rozwój wsi”, „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”, „Różnicowanie w kierunku

działalności nierolniczej” oraz dla „Małych projektów” od grudnia 2009 roku wybranych do dofinansowania zostało 45 projektów. Część z nich została już zrealizowana. Poniżej przedstawiamy projekty, których zostały zakończone w miesiącu maju i czerwcu 2011 r.

Budowa Wiejskiego Ośrodka Kultury w miejscowości Wola Więcierzowa

Wnioskodawca: Gmina i Miasto Przysucha.

Projekt realizowany w ramach naboru wniosków przeprowadzonych przez Lokalną Grupę Działania „Razem dla Radomki”, działanie: Odnowa i Rozwój Wsi. Projekt zakończony w maju 2011 r.

26 maja 2011 r. uroczyste oddany do użytku został Wiejski Ośrodek Kultury w Woli Więcierzowej. Budynek został wybudowany i wyposażony dzięki środkom otrzymanym z Unii Europejskiej w ramach Osi 4 Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Celem budowy takiego obiektu jest stworzenie warunków do zaspokajania potrzeb z zakresu kultury oraz umożliwienie rozwoju tożsamości mieszkańcom Woli Więcierzowej.

Wiejski Ośrodek Kultury kosztował ponad 423 tysiące złotych, z czego 252 tysiące złotych gmina uzyskała ze środków unijnych. Jest to murowany, parterowy budynek z przestronną salą główną i pomieszczeniami przygotowanymi dla potrzeb biblioteki i zajęć świetlicowych. Znajdują się w nim pomieszczenia gospodarcze, socjalne oraz sanitarne. Placówka jest przystosowana dla osób niepełnosprawnych. Zostawała wybudowana na 255 m² powierzchni i wyposażona w nowoczesny sprzęt RTV, audio-video, 4 zestawy komputerowe z oprogramowaniem, monitory LCD oraz sprzęt sportowy. Zakupiono również meble (krzesła, biurka, regały, szafy, meble ogrodowe) oraz wyposażenie socjalno-kuchenne.

Wiejski Ośrodek Kultury w Woli Więcierzowej
fot. Miasto i Gmina Przysucha

Projekt zakończony w czerwcu 2011 r.

Projekt zakładał opracowanie i wydruk 500 egzemplarzy publikacji zatytułowanej „Przytyk. Parafia i Gmina w Prasie dziewiętnastowiecznej” – stanowiącej zbiór informacji o gminie Przytyk. Wydawnictwo zostało przygotowane przez Stefana Rosińskiego – doktora nauk humanistycznych, etnografa, regionalistę, muzeologa, twórcę i pierwszego dyrektora Muzeum Wsi Radomskiej, dyrektora Muzeum Ludowych Instrumentów Muzycznych w Szydłowcu.

Publikacja przybliży nam obraz XIX-wiecznego Przytyka, oparty zarówno na faktach, jak i subiektywnych opiniach poszczególnych dziennikarzy. Znajdziemy w niej informacje o życiu społeczności miejskiej, o jej zamożności i zasobności, o oświacie, o stanie zdrowia

Przytyk. Parafia i Gmina w prasie dziewiętnastowiecznej.

Wnioskodawca: Gminna Biblioteka Publiczna w Przytyku.

Projekt realizowany w ramach naboru wniosków przeprowadzonych przez Lokalną Grupę Działania „Razem dla Radomki”, działanie: Małe Projekty.

ludności, o teatrzykach ludowych i amatorskich, o stanie miejscowej parafii, o historii kościoła, czy o ofiarności mieszkańców w czasie gaszenia pożarów.

Zebrałe informacje pochodzą z prasy codziennej, tygodników, dwutygodników i pism specjalistycznych. Przytoczono fragmenty artykułów zamieszczonych w „Kurierze Codziennym”, „Kurierze Porannym”, „Kurierze Warszawskim”, „Gazecie Handlowej”, „Gazecie Polskiej”, „Gazecie Warszawskiej”, „Gazecie Radomskiej”, „Tygodniku Ilustrowanym dla Kobiet Bluszczy”, „Pism

Naukowych i Literackich Ateneum”, „Gazecie Polityczno Literackiej i Społecznej Wiek”, „Wiadomościach Krajowych i Zagranicznych” zawartych w „Kronice”. Nie brak również danych pochodzących z archiwów państwowych.

Realizowany projekt umożliwia zachowanie dziedzictwa kulturowego gminy Przytyk – jego bogactwa historii, tradycji i kultury. Dąży również do podnoszenia atrakcyjności terenów i wykorzystuje jego walory, promując dziedzictwo kulturowe i historyczne.

Ocalić od zapomnienia – obrzędy, zwyczaje i kultura naszej Małej Ojczyzny.

Wnioskodawca: Gmina Zakrzew

Projekt realizowany w ramach naboru wniosków przeprowadzonych przez Lokalną Grupę Działania „Razem dla Radomki”, działanie: Małe projekty. Projekt zakończony został w czerwcu 2011 r.

Głównymi celami operacji było kształcenie kreatywności młodych ludzi pragnących przybliżyć swoim rówieśnikom, mieszkańcom gminy i powiatu bogactwo dziedzictwa kulturowego i tradycji przejawiającej się w pieśniach i tańcach ludowych regionu radomskiego i województwa mazowieckiego. Udział w projekcie pozwolił również na zaktywizowanie i zintegrowanie mieszkańców gminy Zakrzew do podejmowania wspólnych przedsięwzięć, a także sprzyjał wyrównywaniu szans edukacyjnych dzieci wiejskich w stosunku do rówieśników mieszkających na obszarach miejskich.

Projekt został skierowany do 40 uczniów klas I-VI Publicznej Szkoły Podstawowej im. Jana Kochanowskiego w Zakrzewie, członków zespołu ludowego „Zakrzewiaki”, którego opiekunami są Małgorzata Niestój i Anna Mizera. Uczniowie uczestniczyli w zajęciach z zakresu: choreografii, nauki tańca i obrzędów ludowych, nauki śpiewu i gry na instrumentach. Poprzez udział w warsztatach dzieci nabyły podstawowe zdolności muzyczne i taneczne, wrażliwość na barwę dźwięków, poczucie rytmu. Zajęcia odbywały się 2 razy w tygodniu i obejmowały łącznie 45 godzin warsztatów.

Zespół Zakrzewiaki
fot. Publiczna Szkoła Podstawowa w Zakrzewie

Projekt przewidywał również zakup 26 strojów ludowych z regionu radomskiego, w których uczestnicy projektu zaprezentowali się na imprezie muzycznej podsumowującej projekt pn. „Ocalić od zapomnienia” która odbyła się w miesiącu czerwcu 2011 r. w Publicznej Szkole Podstawowej w Zakrzewie. Zespół zaprezentował się w nowo zakupionych strojach ludowych z naszego regionu. Wykonał „Polkę”, „Oberka”, zaśpiewał pieśni: „Zarzewskie chłopaki”, „Na zakrzewskim polu”, „Oj, wystą chmura”. Repertuar „Zakrzewiaków” został zebrany w śpiewniku „Śpiewaj z nami Zakrzewiakami”, a wszystkie działania zostały zapisane w kronice.

Uczestnicy projektu nabyte umiejętności wykorzystali również na innych imprezach związanych z kulturą i tradycją ludową, prezentując swoje umiejętności m.in. w Radomiu na Wiankach oraz na 52 Dniach Kolbergowskich w Przysusze – jednej z najważniejszych wydarzeń poświęconych folklorowi w województwie mazowieckim.

Arkadiusz Ostrowski
Stowarzyszenie LGD „Razem dla Radomki”

Zespół Zakrzewiaki
fot. Publiczna Szkoła Podstawowa w Zakrzewie

V Spotkania z folklorem im. Stanisława Stępniaaka w Wieniawie

Dom Kultury w Wieniawie zaprasza na V spotkania z folklorem, imprezę współfinansowaną ze środków unijnych w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich – Osi 4 Leader dla działania „Małych Projektów”, która uzyskała wsparcie w ramach naboru wniosków przeprowadzonych przez Lokalną Grupę Działania „Razem dla Radomki”.

Jubileuszowe - piąte spotkania z folklorem odbędą się w niedzielę 17 lipca 2011 r. o godzinie 14.00 na terenie Domu Kultury w Wieniawie. Organizatorzy imprezy postawili sobie za cel popularyzację twórczości ludowej, a także przypomnienie społeczności lokalnej postaci od urodzenia niewidomego, uzdolnionego muzyka i autora wielu utworów ludowych, długoletniego mieszkańca gminy Wieniawa – Pana Stanisława Stępniaaka.

W spotkaniach z folklorem będą uczestniczyć kapele i instrumentalści z powiatu przysuskiego, szydłowieckiego, radomskiego i opoczyńskiego. W trakcie imprezy odbędzie się przegląd, podczas którego wybierani będą zwycięzcy w 2 kategoriach: kapel ludowych z udziałem instrumentalistów, harmonia polska pedałowa i rozciągana, akordeon i skrzypce, bęben i bębenek oraz w kategorii instrumentalistów – solistów, harmonia, akordeon i skrzypce. Rywalizować będą m.in. następujące kapele: Braci Tarnowskich, Wacława Imiołka, Tadeusza

Spotkanie z folklorem im. Stanisława Stępniaaka
fot. archiwum Echo Dnia

Jedynaka, Stanisława Lewandowskiego, „Stachy, Jana Kmity, Aleksandra Krupy, Pańczaków i Gacy, Z. Kwaśniewskiego, „Sami Swoi”, Henryka Siwka, J. Wyrwińskiego. Po zakończeniu przeglądu organizatorzy zapraszają na zabawę ludową, do której przygrywać będą kapele uczestniczące w Spotkaniach z Folklorem im. Stanisława Stępniaaka.

Arkadiusz Ostrowski
Stowarzyszenie LGD „Razem dla Radomki”

Teatr weselny Braci Tarnowskich z Domaniowa

Na radomskiej ziemi funkcjonowało wiele kapel rodzinnych. Bracia Józef, Stanisław i Adam Tarnowscy z Domaniowa tworzą jedną z najlepszych kapel ludowych, która na koncercie ma zagranych ponad 500 weseł i niezliczoną ilość koncertów na przeglądach poświęconych muzyce ludowej. Określani mianem mistrzów teatru weselnego – zwyczajowych spektakli, które odgrywa się drugiego dnia wesela. Słuchając ich muzyki przenosimy się w klimat zabawy sprzed wielu lat.

Kapele tworzą bracia: Adam (skrzypce) ur. 15.01.1945 r., Stanisław (harmonia) ur. 8.06.1940 r. oraz Józef (bębenek) ur. 14.06.1933 r. Wszyscy urodzili się w Domaniowie w gminie Przytyk gdzie też zaczęła się ich przygoda z muzyką. Cała rodzina – zarówno ze strony ojca jak i matki była muzyczna, więc nie może dziwić nas fakt, że bracia od najmłodszych lat wychowywani przy dźwiękach muzyki, zafascynowali się nią. Wszyscy byliśmy samoukami, początkowo rodzina niechętnie podchodziła do naszej pasji, twierdząc że bycie muzykiem to niewdzięczny zawód. Babcia modliła się, aby jej wnuczki nie zostali muzykami, bo „muzykanci to pijaki”, a wuj – muzyk nie chciał nas uczyć grać, mówiąc że jest to „dziadowski chleb” – wspomina Pan Adam.

Bracia dość wcześnie zaczęli grać na weselach, bo już w wieku 13-14 lat. Występowali w różnych zespołach. Stanisław grał na skrzypcach na zabawach i weselach z Piotrem Oparcikiem, Marianem i Tadeuszem Lipcem z Wygnanowa, ze Stefanem Tkaczykiem z Gaczkowic, czy Janem Mleczkowskim z Głogowa. Adam początkowo

Kapela Braci Tarnowskich podczas Dni Kolbergowskich w Przysusze 2011 r.
fot. Stowarzyszenia Razem dla Radomki

grywał sam, a następnie z Piotrem Strzałkowskim z Wrzosu (akordeon), Janem Kadzielą z Potkanny, Piotrem Oparcikiem i z Janem Foktem.

W 1968 roku postanowili zagrać razem jako rodzinna Kapela Braci Tarnowskich. Grali głównie po weselach, rzadziej na zabawach. Nagrania wykonywanej przez nich muzyki były transmitowane na łamach Radia Kielce. Przez okres ponad 20 lat zagrali ponad 500 weseł, a ich repertuar zawierał takie formy muzyczne jak

Teatr Tarnowskich, 1975 r. Na weselu w Podkannej, Radomskie
 fot. pub. "Sprzedana muzyka" aut. Andrzej Bieńkowski

Teatr Tarnowskich, ok. 1953 r. Spektakl drugiego dnia wesela
 pt. "Dziad Amerykański".
 fot. pub. "Sprzedana muzyka" aut. Andrzej Bieńkowski

mazurek, oberek, rumbę, fokstrota, polkę, czy tango. W 1990 roku kapela zakończyła granie po weselach. Pojawiły się instrumenty elektroniczne i wyparty muzykę ludową, która stawała się coraz bardziej zapomniana.

Dopiero w 2006 roku za namową Andrzeja Bieńkowskiego – malarza, etnografa, profesora Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, który poszukiwał zespołów grających autentyczny folklor, postanowili po wielu latach przerwy zagrać wspólnie na koncertach poświęconych muzyce ludowej. Od tego czasu aktywnie koncertują w wielu miejscach w Polsce. Kariery zespołu nie przerwały nawet problemy zdrowotne Adama Tarnowskiego, który na nie w pełni sprawą prawą rękę, a w lewej stracił palec. Nie wpłynęło to jednak na jakość i kunszt wykonywanej muzyki, z uwagi na upór i ogromną pasję do grania na skrzypcach. Muzyka to całe życie, człowiek walczy aby grać – stwierdza muzyk.

Lista sukcesów Kapeli Braci z Tarnowskich jest bardzo długa. Wystarczy choćby wspomnieć te najważniejsze do których zaliczymy min. : pierwsze miejsce otrzymane na 42 Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu nad Wisłą; pierwszą nagrodę na Wojewódzkim Przeglądzie Kapel Weselnych w Chlewiskach; pierwsze miejsce na IV Przeglądzie kapel i Solistów Instrumentalistów Ludowych – Muzykanty 2010 w Końskich; nagrodę im. Jana Kochanowskiego przyznaną przez Stowarzyszenie Miłośników Poezji Jana Kochanowskiego Renesans w dziedzinie Folkloru i Sztuki Ludowej; wyróżnienie na przeglądzie Na Styku Ziemi

Pan Adam Tarnowski na Stoisku LGD "Razem dla Radomki" w towarzystwie członków Stowarzyszenia LGD "Razem dla Radomki"
 fot. Stowarzyszenia Razem dla Radomki

Łódzkiej, Mazowsza i Małopolski w Opocznie 2010 r. oraz na Dniach Kolbergowskich w Przysusze.

Informacje o zespole, o wykonywanej przez braci muzyce ukazywały się w różnych publikacjach, a najwięcej uwagi poświęcił im Andrzej Bieńkowski – przedstawiając zespół w 2 publikacjach poświęconych muzyce ludowej z Mazowsza: „Sprzedana muzyka” oraz „Odnaleziona muzyka.

Bracia Tarnowscy są również twórcami teatru weselnego – czyli zwyczajowych spektakli, które odgrywa się drugiego dnia wesela. Jak opisuje Andrzej Bieńkowski w książce „Sprzedana muzyka”: „Najbardziej niezwykły teatr świata rozpoczął swoje spektakle drugiego dnia wesela, po śniadaniu. Główni aktorzy to Jan, Adam i Stanisław oraz weselnicy i przygodni przechodnie. Widownia była często dość liczna – często kilkaset osób. (...) Te spektakle Tarnowskich były równie ważne jak ich gra do tańca. Nierzadko weselnicy prosili, żeby jeszcze przedstawiali, a nie grali. Potem przy wyptacie częste były pretensje: Wy to się częściej wygłupiacie, niż gracie.”

„Dziad to Jan Tarnowski – ubrany w znalezione naprędce łąchy, z których zrobił kostium. Z całym ceremoniałem daje młodej parze prezenty. Mówi do wiersza, wykonuje epileptyczne ruchy – dla śmiechu. Wręcza im stare majtki, sprężynę, małego kota, kalosz, łańcuch – do każdego daru osobny wierszyk. Muzykanci grają marsza. Chwila uroczysta. To klasyczny weselny spektakl Tarnowskim. Potem jest koncert dla uczczenia ciotki z Ameryki. T. Jest dyrygentem. Wybiera sposób gości weselnych „muzyków”. Sadza ich na podium dla muzykantów” – dalej relacjonuje na łamach Sprzedanej Muzyki – Andrzej Bieńkowski

„Przeważnie spektakle weselne odczytał najstarszy brat grający na perkusji. My przygrywaliśmy a on coś robił. Przebieraliśmy się i tworzyliśmy teatryki, aby gości zabawić, aby ludzie się śmiali. Przebieraliśmy się za Dziada Amerykańskiego, Słomianego Janka i wiele innych postaci. Przedstawienia często były improwizowane, wynikały z sytuacji, najważniejsze było rozbawić zebraną publiczność” – opowiada Adam Tarnowski, który nie martwi się również o losy prezentowanej przez kapelę muzyki. Muzyczny talent po rodzicach przejął syn Stanisława – Waldemar (śpiew, gitara), syn Adama – Tomasz (skrzypce, gitara) oraz syn Józefa - Jan.

Arkadiusz Ostrowski
 Stowarzyszenie LGD "Razem dla Radomki"

Opracowano na podstawie rozmowy przeprowadzonej z Panem Adamem Tarnowskim, oraz na podstawie informacji zawartych o zespole które ukazały się w publikacji: „Sprzedana Muzyka” autorstwa Andrzeja Bieńkowskiego (Wydawnictwo Czarne, Wołowiec 2007)

Po co nam „ten cały TRIZ”?

Skrót TRIZ (Teoria Rozwiązywania Innowacyjnych Zadań) jest nadal niemal nieznaną w Polsce. To niepokojące zjawisko wobec bardzo szerokiego wdrożenia TRIZ-u w skali światowej. Można o nim mówić i pisać bardzo dużo. Literatura tego przedmiotu w języku rosyjskim obejmuje ok. 30 tys. stron internetowych i drugie tyle w angielskim, a także w takich „egzotycznych” językach, jak koreański, chiński czy hinduski.

Jak powstała metoda TRIZ?

W latach 40. ubiegłego stulecia, jej twórca Henryk Saulowicz Altszuller, pracując jako referent patentowy, spotykał się ciągle z pytaniami interesantów, czy nie da się jakoś sprawniej rozwiązywać problemów technicznych, może jest jakaś metoda? Wtedy sformułował pierwsze zasady TRIZ: „wektor inercji”¹, „analiza reśursów”², pojęcie „sprzeczności technicznej”³. Jednocześnie odkrył, że wszystkie wynalazki powstały dzięki stosowaniu niewielu, ponad czterdziestu elementarnych „chwytów” wynalazczych. Sformułował je i utworzył matrycę skojarzeń – „chwytów” ze sprzecznościami technicznymi. Później powstały: analiza wepolowa⁴, system standardów, prawa rozwoju systemów technicznych.

TRIZ dzisiaj

Obecnie jest to potężny instrument innowacji i wynalazczości. Zrozumiał to cały świat, z wyjątkiem... Polski. W Europie działa regionalne stowarzyszenie ETRIA (European TRIZ Association), należące do MATRIZ – Międzynarodowej Asocjacji TRIZ, z prezydentem Markiem Barkanem z USA (Charlotte NC) na czele. Na świecie jest ponad 180 samodzielnych instytutów TRIZ i zakładów przy uczelniach.

System certyfikacji TRIZ obejmuje pięć stopni: TRIZ – Man, TRIZ – Conneseur, TRIZ – Profesjonal, Ekspert TRIZ i Master TRIZ. Ten ostatni – najwyższy stopień – posia-

dają jedynie siedemdziesiąt cztery osoby na świecie.

TRIZ a sprawa Polska

W Polsce mamy ponad 16 400 profesorów akademickich i jednocześnie zajmujemy ostatnie miejsce w Europie, jeśli chodzi o liczbę wynalazków na 100 tys. mieszkańców (Polacy ok. 14, Czesi ok. 40, Niemcy ok. 370, a Finowie i Szwedzi ponad 800!). Przy tym mamy jeden z najniższych PKB na głowę mieszkańca. W rezultacie często jesteśmy świadkami strajków pielęgniarek, służb medycznych i lekarzy... Mamy też ustawiczne problemy, choćby ze znalezieniem funduszy na racjonalne uregulowanie stosunków wodnych, nie stać nas też na budowę dróg i autostrad.

Krajem, który najpełniej wdrożył TRIZ we wszystkich odmianach jest Korea Południowa. W przedszkolach i klasach I-III szkół podstawowych uczą dzieci (w metodyce TRIZ-Pedagogika) wychowawcy wybierani z 5 proc. grupy najlepszych studentów uczelni pedagogicznych. W dużej mierze dzięki koreańskiemu TRIZ-owi możemy kupić: elektronikę Samsunga, samochody Hyundai i KIA⁵. A co my możemy zaoferować Korei?

Co nam daje TRIZ?

Specjaliści TRIZ powinni znajdować się w każdej komórce zakładu i przez ich ręce powinny przechodzić wszystkie istotne projekty konstrukcyjne i technologiczne.

Członek Zarządu Województwa Mazowieckiego Leszek Ruszczyk

Jednym z priorytetów działań Samorządu Województwa Mazowieckiego jest rozwój przedsiębiorczości i innowacyjności w regionie. Dlatego samorząd zdecydował się na udział w projekcie partnerskim „Jestem aktywny – będę przedsiębiorcą”. Pozostałymi partnerami projektu są: Samorząd Województwa Świętokrzyskiego, Stowarzyszenie LGD „Perły Czarnej Nidy” oraz Stowarzyszenie LGD „Razem dla Radomki”. Podmiotem Współpracującym jest Kuratorium Oświaty w Kielcach. Projekt zakłada wprowadzenie kompleksowych usług wspierających rozwój przedsiębiorczości i promujących postawy przedsiębiorcze wśród różnych grup społecznych, które mają wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy (przedsiębiorcy, konsultanci, pracujący na rzecz rozwoju przedsiębiorczości, nauczyciele i gimnazjaliści) regionu mazowieckiego i świętokrzyskiego. Dzięki projektowi konsultanci będą mogli podnosić systematycznie swoje kwalifikacje na świadczenie usług informacyjnych, doradczych i szkoleniowych. Ponieważ obecnie mało jest programów, w których nauczyciele mogą zdobywać umiejętności do „praktycznej nauki kreatywnej przedsiębiorczości”, projekt ten pozwoli im uzyskać dodatkowe kompetencje. Przy wyborze grupy gimnazjalistów brano pod uwagę podstawę programową dla poszczególnych typów szkół i stwierdzono, że wymiar godzinowy zajęć z przedsiębiorczości dla gimnazjalistów jest niewystarczający do wypracowania dobrych rezultatów. W ramach projektu w dziesięciu szkołach gimnazjalnych powstaną Szkolne Kluby Przedsiębiorczości, prowadzone przez ekspertów TRIZ i przedsiębiorczości oraz przeszkolonych w ramach projektu trenerów TRIZ i animatorów. Na zakończenie projektu zorganizowane zostaną konkursy przedsiębiorczości, podczas których w formie zabawy kluby będą mogły wykazać się zdobytą wiedzą podczas zajęć warsztatowych. Natomiast przedsiębiorstwa biorące udział w projekcie będą miały możliwość przetestowania nowych form wsparcia.

¹ 1 października 2010 r. Świętokrzyskie Centrum Innowacji i Transferu Technologii, w roli Lidera, rozpoczęło realizację projektu partnerskiego pt. „Jestem aktywny – będę przedsiębiorcą”, realizowanego w ramach projektu systemowego PARP „Inicjatywy promujące postawy przedsiębiorcze i wspierające rozwój przedsiębiorczości – Fundusz Grantów na Inicjatywy”, finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Poddziałania 2.2.1 „Poprawa jakości usług świadczonych przez instytucje wspierające rozwój przedsiębiorczości i innowacyjności” Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

BIZNES

Skutkowało to znacznym ograniczeniem liczby prób i doświadczeń. Przykładowo, James Dyson – twórca odkurzacza bezworkowego, działającego na zasadzie cyklonu, opowiadając o swoim wynalazku przyznał się do ok. 6000 prób. Gdyby znał TRIZ, prób mogłoby być najwyżej 60. W byłym Związku Radzieckim najszerzej stosowano TRIZ. W efekcie powstał silnik rakietowy RD 236 Kuzniecowa (ze wstępną komorą spalania – licencję zakupiło USA) oraz fotel ratujący życie pilotom samolotów myśliwskich w razie awarii na małej wysokości – K-32. O jego wyjątkowym znaczeniu przekonali się uczestnicy pokazu lotniczego we Francji, jeszcze w latach 80. XX w. Gdy dwa SU-32 zderzyły się w chmurze na wysokości ok. 200 metrów, piloci wyszli z tego bez szwanku!

TRIZ trafił też do innych dziedzin, zupełnie nietechnicznych. Powstały więc takie odmiany, jak: „TRIZ-Menedżer” zajmujący się zagadnieniami marketingu, menedżmentu, PR i reklamy, „TRIZ-Science” w zastosowaniach naukowych: w fizyce, chemii, biologii itd., a także „TRIZ-Pedagogika” zajmujący się kształtowaniem analitycznego sposobu myślenia dzieci i młodzieży na wszystkich poziomach kształcenia, począwszy od... przedszkoli! Ostatnio pojawił się „TRIZ-Design” – wyspecjalizowany do zadań kształtowania form przemysłowych, plastyki użytkowej itp.

Przyszłość TRIZ w Polsce

Można powiedzieć krótko: jeśli TRIZ nie będzie miał w Polsce możliwości na szerokie

wdrożenie, nasz kraj nie będzie miał szansy na poprawę wskaźników ekonomicznych. Czy zatem TRIZ jest lekarstwem „na wszystko”? Oczywiście, nie. Jednak TRIZ na pewno wymaga poważnego podejścia.

Jan Boratyński
Świętokrzyskie Centrum Innowacji
i Transferu Technologii w Kielcach

1. Czyli przywiązanie do tradycyjnych rozwiązań.
2. Czyli określenie możliwości (resursów) substancji i pól (RSP) istniejących w rozpatrywanym systemie (w środowisku zewnętrznym i w przedmiocie).
3. Sprzeczność techniczna (ST) zachodzi wtedy, gdy korzystne działanie powoduje jednocześnie szkodliwe efekty.
4. Analiza schematów problemów w oderwaniu od ich technicznej treści. Wepolowe zapisy problemów przypominają chemiczne wzory strukturalne, eliminują wpływ wektora inercji.
5. Ostatnio mówi się o zakupie samolotów szkolno-bojowych dla polskiego lotnictwa wojskowego.

Konkurs ze środków EFS na składanie wniosków o dofinansowanie projektów innowacyjnych – testujących

Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych ogłasza konkurs ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego na składanie wniosków o dofinansowanie projektów innowacyjnych – testujących w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, Priorytetu VII „Promocja integracji społecznej” na temat „Poszukiwanie metod wczesnej interwencji socjalnej i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu młodzieży powyżej 15 roku życia (ukierunkowanych na poprawę

sytuacji zawodowej tych osób)”, przyczyniających się do podniesienia innowacyjności społecznej poprzez realizację projektów innowacyjnych testujących, zgodnych z celami Priorytetu VII oraz zapisami Planu Działania na rok 2011 dla Priorytetu VII.

Wnioski o dofinansowanie projektów można składać osobiście, kurierem lub pocztą do 22 lipca 2011 r., od poniedziałku do piątku, w godz. 8.00-16.00, w Mazowieckiej Jednostce Wdrażania Programów Unijnych, ul. Jagiellońska 74, 03-301 Warszawa lub w oddziałach zamiejscowych MJWPU w Ciechanowie, Ostrołęce, Płocku, Radomiu, Siedlcach. Decyduje data wpływu wniosku do Punktu Przyjmowania Wniosków MJWPU lub właściwego oddziału zamiejscowego. Wnioski, które wpłyną 22 lipca 2011 r. po godzinie 16.00, nie będą rozpatrywane.

O dofinansowanie mogą występować wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych), które spełnią kryteria określone w dokumentacji konkursowej, z wyłączeniem podmiotów wymienionych w art. 207 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

Na dofinansowanie realizacji projektów wyłonionych w ramach konkursu przeznaczona jest kwota: 16 790 000,00 zł.

Dokumentacja konkursowa jest dostępna do wglądu w MJWPU w Warszawie i oddziałach zamiejscowych MJWPU oraz na stronie internetowej www.mazowia.eu i www.mazovia.pl.

Dodatkowe informacje można uzyskać w Centralnym Punkcie Kontaktowym oraz pod numerem infolinii: 0 801 101 101, e-mail: punkt_kontaktowy@mazowia.eu.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Mazowsze.
serce Polski

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Ogłoszenie współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Stowarzyszenie LGD "Razem dla Radomki"

Biuro Stowarzyszenia

ul. Wenera 9/11
26-600 Radom
tel./fax (48) 38 58 996

Biuro czynne w godzinach:

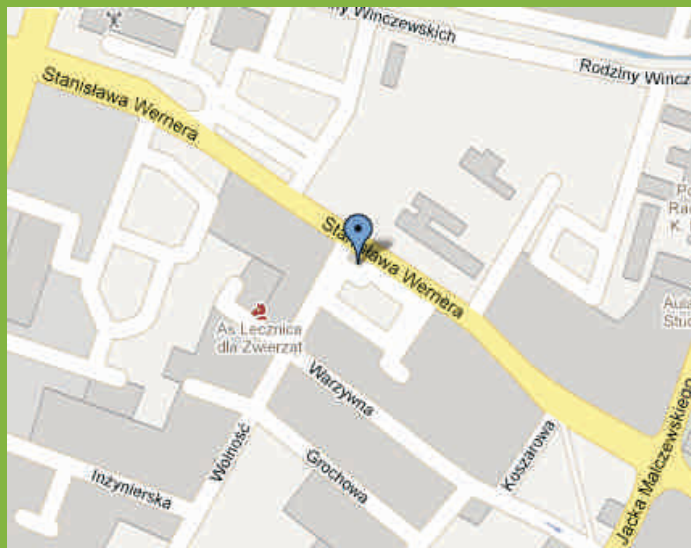
Poniedziałek 9.00-17.00
Wtorek – Piątek 8.00-16.00

Adresy e-mail:

zarzad@razemdlaradomki.pl
lgd@razemdlaradomki.pl
promocja@razemdlaradomki.pl

Strony www:

www.razemdlaradomki.pl
www.razemdlaradomki.blip.pl

Biuletyn Lokalnej Grupy Działania „Razem dla Radomki”

Zespół redakcyjny:

Cezary Adam Nowek
Arkadiusz Ostrowski
Monika Stawińska
Bożena Wilk
Jan Boratyński

Opracowanie graficzne:

Magdalena Ostrowska-Bzducha

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich:
Europa inwestująca w obszary wiejskie
Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Razem dla Radomki”
Współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – LEADER
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013